

Presentasjon av masteroppgave «Evaluering av konseptvalgutredninger i transportsektoren»

Sindre Egeland
Haakon Aarøe
Planseksjonen Bergen

Evaluering av konseptvalgutredninger

Hva er en KVU?

Evaluering av konseptvalgutredninger

Hva er en KVU?

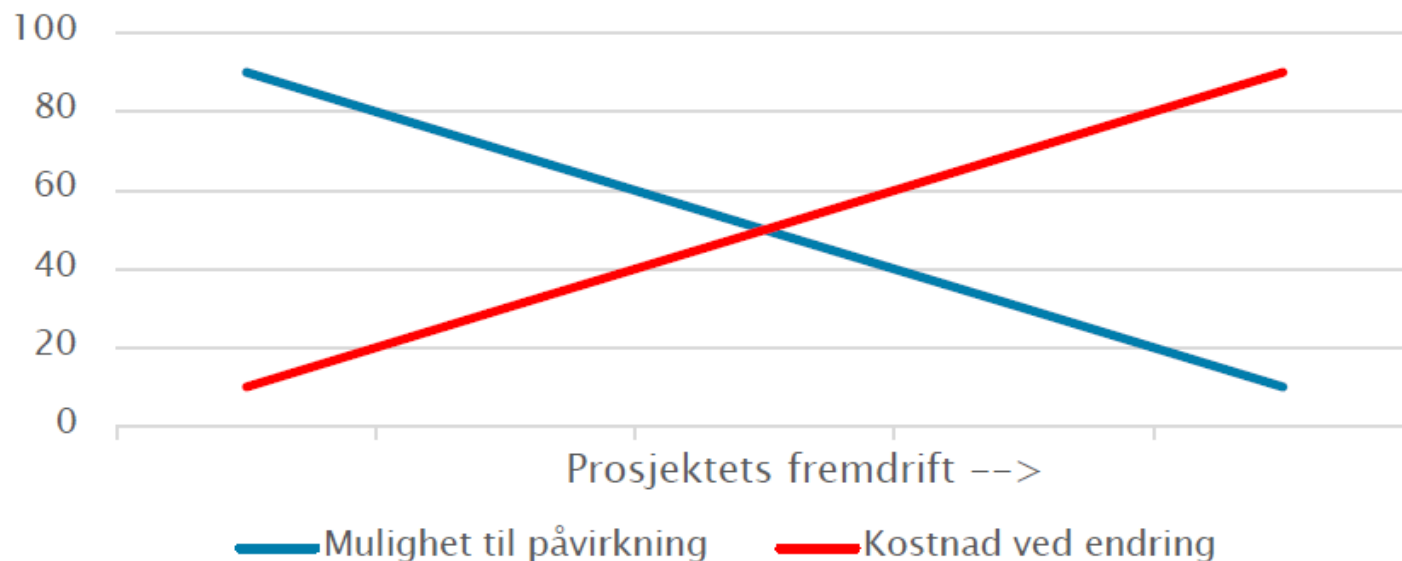

Evaluering av konseptvalgutredninger

Temavalg

- Hva skjer før reguleringsplan og kommunedelplan?
- Hvordan vet man at man har fått med de beste konseptene?
- Hvilke kriterier finnes for å velge konsept?
- Norge er svært gode på detaljplanlegging, men hva med tidligfasen?

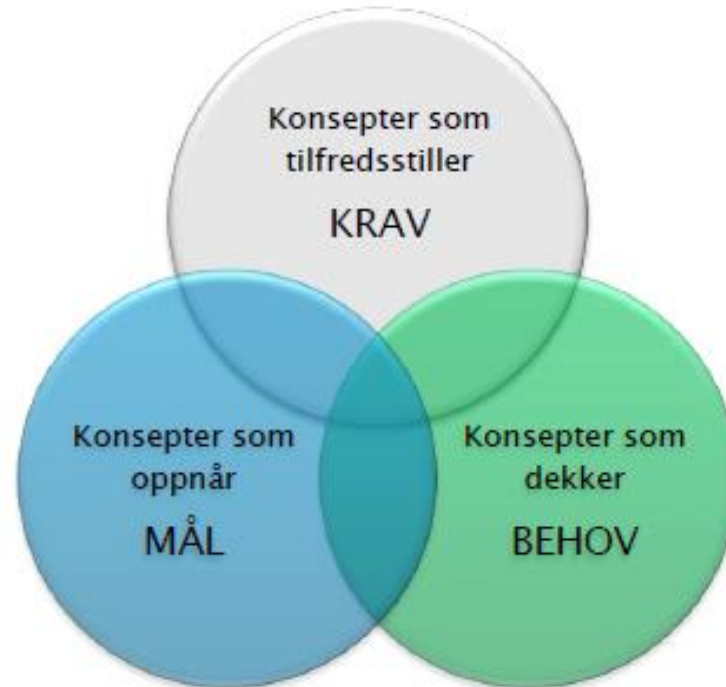

Evaluering av konseptvalgutredninger

Fagteori – Hvordan jobbe i tidligfasen?

- Åpen og bred prosess
- Ulike konsepter som løser behovene på prinsipielt ulike måter
- Kvalitative og tverrfaglige analyser
- Samtlige konsepter et utformet for måloppnåelse

Evaluering av konseptvalgutredninger

Evalueringskriterier

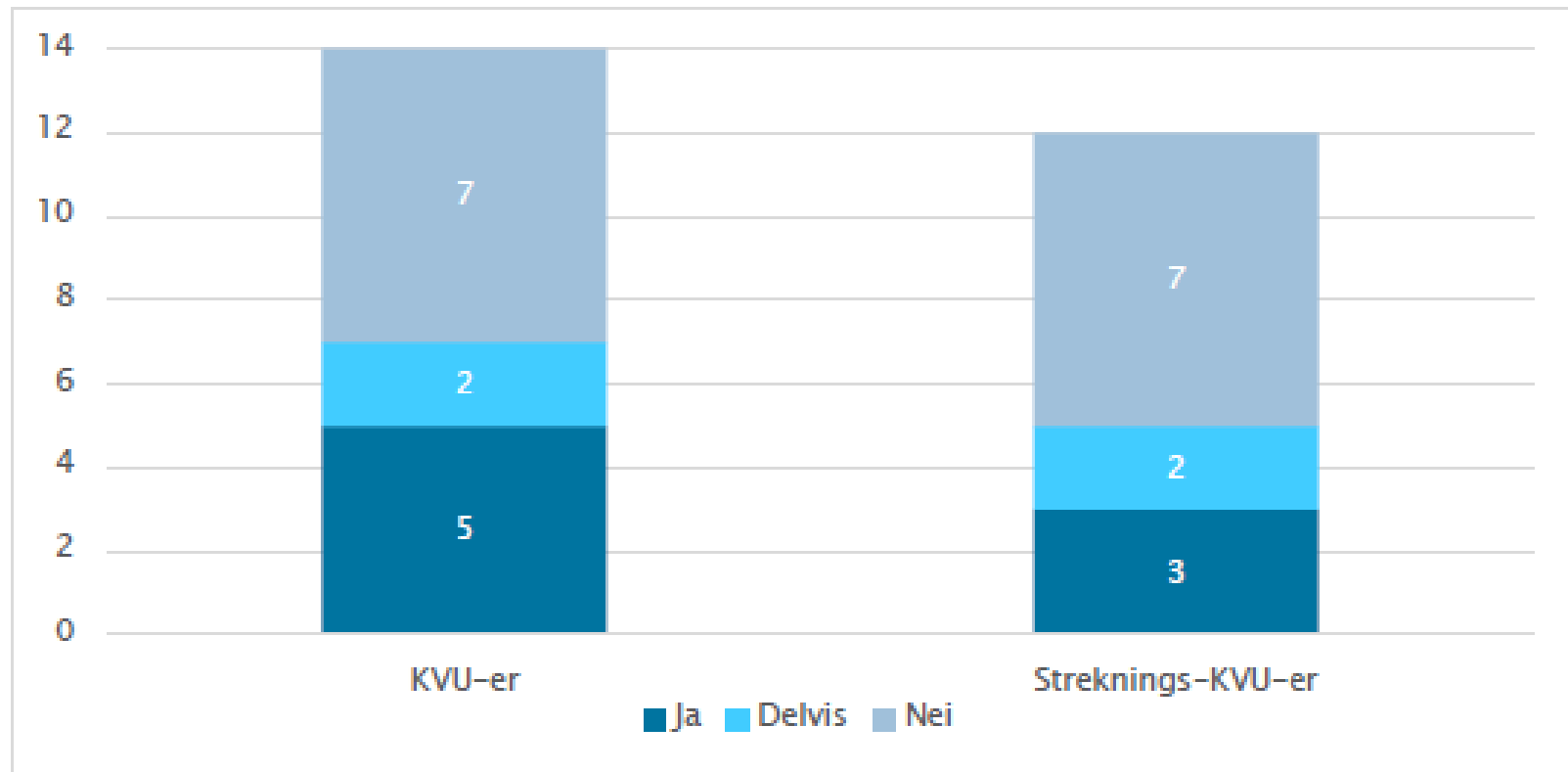
- Kvalitet
- Økonomi
- Tid

Evaluering av konseptvalgutredninger

Er det utredet konseptuelt ulike løsninger?

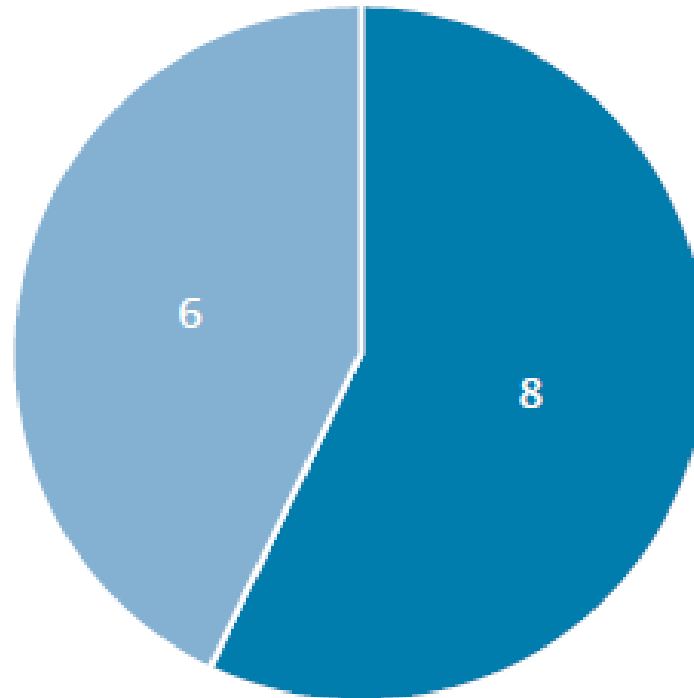
Evaluering av konseptvalgutredninger

Ikke konseptuelt ulike løsninger

- Hvorfor blir det sånn?
 - Bestillinger er for detaljerte og smale.
 - Fagetat utreder det de har kompetanse på.
 - Lokale interessenter har klare forventninger om valg av løsning.
 - For spesifikke mål og krav.
- Konsekvenser
 - Får ikke med de beste konseptene.
 - Ineffektivt utredningsarbeid med detaljfokus.

Evaluering av konseptvalgutredninger KVU eller KDP+KU?

■ Burde vært gjort som regional plan eller KDP. ■ KVU fremstår som beste nivå

Evaluering av konseptvalgutredninger

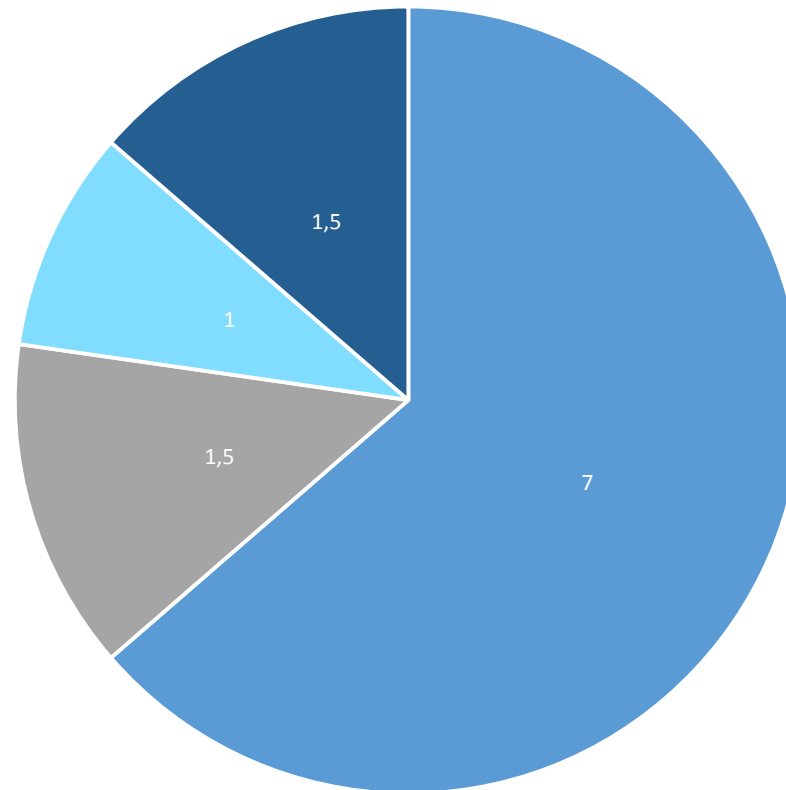
Detaljfokus i utredningene

- Hvorfor blir det sånn?
 - Bestilling er for smal.
 - Metodikk hentet fra konsekvensutredning – samfunnsøkonomisk analyse – kostnader og nytte
 - «Konseptene» er for like og man går derfor i detalj for å kunne skille mellom disse.
- Konsekvenser
 - Ineffektivt utredningsarbeid
 - Anbefaler på usikkert grunnlag

Evaluering av konseptvalgutredninger

Hva tar regjeringen hensyn til?

■ Enig med KVV:

■ Enig med begge:

■ Enig med KS1:

■ Annet konsept enn tilrådet i KVV og KS1:

Evaluering av konseptvalgutredninger

Regjeringen er enig med utreder i 3 av 4 tilfeller

- Hvorfor blir det sånn?
 - Utreder tilråder som regel på bakgrunn av måloppnåelse fremfor samfunnsøkonomisk lønnsomhet.
 - Måloppnåelse er enklere å forstå enn oppgitt netto-nytte.
 - Lokale og regionale forventninger.
- Konsekvenser
 - anbefaler kostbare konsepter.
- Refleksjon
 - Er KVVU-ene tilstrekkelig utformet for å være et godt beslutningsgrunnlag for politikere?

Evaluering av konseptvalgutredninger

Oppsummering av resultat

Praksis avviker fra fagteori og metodikk

Evaluering av konseptvalgutredninger

Evalueringskriterier

- —Kvalitet
- Økonomi
- Tid

Evaluering av konseptvalgutredninger

Resultat – Økonomi og tid

- En KVV i SVV/JBV tar i snitt 3,6 år fra bestilling til beslutning.
- Transportsektoren har gjennomført ca. 80 KVV-er til en kostnad på 850 millioner.
- Båndlegger kapasiteten til noen av de mest kompetente planleggerne.

Evaluering av konseptvalgutredninger

Hvordan effektivisere?

- Gjøre færre og større KVVU-er.
- Gjøre utredningen mer overordnet og kvalitativ.
- Effektivisere selve gjennomføringen.

Evaluering av konseptvalgutredninger

Oppsummering

- KVVU-ordningen har ført til at konseptvalget er undergitt reell politisk styring.
- Hovedtrekkene i metodikken er godt forankret i fagteori.
- Kvalitetssikringen som kommer med KVVU har ført til en kvalitetsheving av arbeidet i konseptfasen.
- Praksis innen transportsektoren avviker fra metodikk og fagteori. Man lander ikke nødvendigvis på beste konsept.
- Ordningen kan effektiviseres.

Evaluering av konseptvalgutredninger

Avslutningsvis

- Tre evalueringer er gjort.
- Concept-rapporter.
- Rammeverket er fortsatt veldig likt som ved oppstart.
- Gjengående funn og anbefalinger av tiltak bør implementeres.
- Ordningen bør få større fokus!

Statens vegvesen

Evaluering av konseptvalgutredninger

Takk for oss!

- Sindre Egeland, sindre.egeland@vegvesen.no
- Haakon Aarøe, haakon.aaroe@vegvesen.no